

# تاریخ تحلیلی انبیاء

حضرت عیسیٰ مسیح علیہ السلام  
حضرت یونس علیہ السلام

تألیف  
حسین حمزه

با مقدمه:  
استاد محقق ماجده آل مرتضی

حمزه، حسین، ۱۳۶۵ -

سرشناسه

عنوان و نام پدیدآور: تاریخ تحلیلی انبیاء: حضرت عیسی علیه السلام: حضرت یونس علیه السلام/

تألیف حسین حمزه: با مقدمه ماجده آل مرتضی.

قم: دارالمجتبی، ۱۳۹۱.

مشخصات نشر:

ص ۱۷۶:

مشخصات ظاهری:

۹۷۸-۹۶۲-۹۹۹۵-۷۸-۶:

شابک:

فیبا:

وضعیت فهرست نویسی:

عیسی مسیح:

موضوع:

Jesus Christ:

موضوع:

یوش، پیامبر:

موضوع:

پیامبران -- سرگذشتنامه:

موضوع:

آل مرتضی مؤمن، ماجده، مقدمه نویس:

شناسه افزوده:

۱۳۹۱ ت ۲ ۸۳ ح / BP ۲۱:

رده بندی کنگره:

۲۹۷/۹۲:

رده بندی دیویی:

۲۷۵۳۰۲۰:

شماره کتابشناسی ملی:

## تاریخ تحلیلی انبیاء (حضرت عیسی علیه السلام و یونس علیه السلام)

مؤلف: حسین حمزه

ناشر: دارالمجتبی

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ: گل و نی

نوبت چاپ: اول ۳۹۱

قیمت: ۳۸۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۹۹۵-۷۸-۶

مرکز پخش

قم: خیابان ارم - پاساژ قدس طبقه زیرزمین پلاک ۲۱

کتابفروشی پارسا

تلفن: ۷۸۳۲۱۸۶ (۰۲۵۱) - همراه: ۰۹۱۲۲۵۳۳۶۱۴

کلیه حقوق این اثر محفوظ و متعلق به مؤلف می باشد.

## فهرست مطالب

|                         |                                                   |
|-------------------------|---------------------------------------------------|
| ۹.....                  | مقدمه                                             |
| ۱۱.....                 | ترجمه‌ی مقدمه:                                    |
| ۱۳.....                 | پیشگفتار                                          |
| <b>حضرت عیسی مسیح ﷺ</b> |                                                   |
| ۲۱.....                 | فصل اول: تعیین روز ولادت حضرت عیسی ﷺ:             |
| ۲۳.....                 | فصل دوم: نسب نامه مندرج در انجیل:                 |
| ۲۴.....                 | اشکال:                                            |
| ۲۵.....                 | فصل سوم: آیات قرآن کریم پیرامون تولد حضرت عیسی ﷺ: |
| ۲۸.....                 | برزسی روایات:                                     |
| ۳۳.....                 | چرا خداوند عیسی ﷺ را به خون در رحم نسبت نداد:     |
| ۳۵.....                 | پنج وجه برای خلقت آدم ﷺ از خاک ذکر کرده است:      |
| ۳۷.....                 | مراد از کتاب در آیه ی «واذکر فی الکتاب» چیست؟     |
| ۳۸.....                 | مراد از «مکانا شرقیا» چه مکانی است؟               |
| ۳۸.....                 | مراد از «حجاباً» در آیه شریفه چیست:               |
| ۳۹.....                 | روحنا چه کسی است؟                                 |
| ۴۰.....                 | چرا خداوند جبرئیل را روحنا خطاب نموده:            |
| ۴۱.....                 | چگونه جبرئیل بر مریم ﷺ متمثل گردیده است:          |
| ۴۲.....                 | معنای تقیاً:                                      |

|    |                                            |
|----|--------------------------------------------|
| ۴۳ | بشارت جبرئیل به مریم ﷺ                     |
| ۴۳ | بغی به چه معناست؟                          |
| ۴۳ | سن حضرت مریم ﷺ در هنگام بارداری:           |
| ۴۴ | مدت زمان بارداری حضرت مریم ﷺ               |
| ۴۴ | جواب: پاسخ به این پرسش دارای پنج وجه است:  |
| ۴۵ | روایات:                                    |
| ۴۶ | بررسی روایات:                              |
| ۴۷ | حضرت عیسی ﷺ در چه مکانی متولد شدند؟        |
| ۴۹ | - بررسی و روایات                           |
| ۵۱ | * بیت لحم کجاست؟                           |
| ۵۵ | مراد از «مکانی دور» در آیه چیست؟           |
| ۵۵ | چه کسی مریم ﷺ را ندا داد؟                  |
| ۵۶ | نوع ربی که مریم ﷺ از آن تناول نمود:        |
| ۵۸ | توضیح روایات:                              |
| ۵۹ | روزه حضرت مریم ﷺ                           |
| ۶۰ | تهمت به حضرت مریم ﷺ:                       |
| ۶۰ | هارون چه کسی است؟                          |
| ۶۱ | نکته ادبی در آیه ی «ما کانت امک بغیا»:     |
| ۶۱ | آیا عیسی ﷺ در زمان کودکی نبی بود است؟      |
| ۶۳ | مبارک در آیه «وجعلنی مبارکا» به چه معناست؟ |
| ۶۳ | توضیح روایت:                               |
| ۶۳ | * بیان چند روایت:                          |
| ۶۴ | * تولد حضرت عیسی مسیح ﷺ در انجیل متی:      |

|     |                                                                   |
|-----|-------------------------------------------------------------------|
| ۶۷  | * تولد حضرت عیسی مسیح <small>علیه السلام</small> در انجیل لوقا:   |
| ۶۸  | * تولد حضرت عیسی مسیح <small>علیه السلام</small> در انجیل برنابا: |
| ۷۰  | توضیح:                                                            |
| ۷۱  | * نبوت عیسی مسیح <small>علیه السلام</small> :                     |
| ۷۱  | قول اول:                                                          |
| ۷۲  | قول دوم:                                                          |
| ۷۳  | قول سوم:                                                          |
| ۷۳  | توضیح روایات:                                                     |
| ۷۴  | * باب فضائل، کرامات، ادعیه و بعضی از قصص:                         |
| ۸۳  | توضیح:                                                            |
| ۸۷  | - مواعظ و حکمتها و آنچه در مسیح وحی شده:                          |
| ۱۱۷ | - عروج حضرت عیسی <small>علیه السلام</small> :                     |
| ۱۱۸ | - نقل اول طبری:                                                   |
| ۱۱۹ | - نقل دوم طبری:                                                   |
| ۱۲۰ | - نقل سوم طبری:                                                   |
| ۱۲۲ | - مصلوب شدن مسیح به روایت اناجیل:                                 |
| ۱۲۴ | - عروج عیسی مسیح <small>علیه السلام</small> در بیان روایات:       |
| ۱۲۷ | - زمان رحلت حضرت مریم <small>علیه السلام</small> :                |

### حضرت یونس علیه السلام

|     |                                                  |
|-----|--------------------------------------------------|
| ۱۳۱ | حضرت یونس <small>علیه السلام</small> در قرآن:    |
| ۱۳۳ | * نسب حضرت یونس <small>علیه السلام</small> :     |
| ۱۳۶ | یونس به چه معناست؟                               |
| ۱۳۶ | مکان بعثت حضرت یونس <small>علیه السلام</small> : |

- ۱۳۹ ..... خروج یونس نبی از میان قومش:
- ۱۵۰ ..... نقد و بررسی اقوال .....
- ۱۵۳ ..... \*معنای آیه «اذ ذهب مغاضبا»:
- ۱۵۶ ..... \*عذاب الهی و توبه ی قوم یونس علیهم السلام:
- ۱۵۸ ..... \*فرو رفتن در شکم نهنگ:
- ۱۶۰ ..... بررسی روایات:
- ۱۶۳ ..... \*سبب فرو رفتن در شکم ماهی:
- ۱۶۵ ..... \*مدت مکث در شکم ماهی:
- ۱۶۶ ..... \*مکانهای که ماهی، حضرت یونس علیهم السلام را گذرانید:
- ۱۶۶ ..... \*نوع ماهی که حضرت یونس علیهم السلام را بلعید:
- ۱۶۷ ..... \*حج حضرت یونس علیهم السلام:
- ۱۶۷ ..... \*ادعیه حضرت یونس علیهم السلام:
- ۱۶۹ ..... منابع و مآخذ:

# بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه

بقلم الباحثة ماجدة آل مرتضى

الاستاذة في جامعة المصطفى العالمية

اختصاص في تاريخ الحضارات والامم

الحمد لله علي ما انعم، والى المكر علي ما اهدى، وصلي الله علي محمد وآله وسلم.

التاريخ بشكل عام كتاب غني، الذي تتلاطم فيه الامواج، وتتعدد فيه اللّجج، وتنوع فيه الاتجاهات، وتاريخ الانبياء لم يخلو من ذلك، فهو ايضاً عانى ما عانى من أقلام المعاندين والمغالين والمغرضين وتدخلت فيه الاهواء عدا ما جاء ذكره في القرآن الكريم فانه ثابت لا يختلف فيه اثنان من المسلمين ينه كلام الله المنزل الذي لا يأتيه الباطل، وما سواه فهو قابل للنقاش والتفسير والقراءة والبحث، ولذلك حاول المؤرخون الشرفاء امانة اللثام عن الحقيقة وبذلوا ما بوسعهم وما زال أمثالهم الى يومنا هذا، فقد واجهوا صعوبات شتى للوصول الى الحقيقة او بعضها علي اقل التقدير.

وليس بغريب، فتاريخ الانبياء (عليهم افضل الصلاة والسلام) لا ينفصل عن التاريخ ككل فقد انقسمت آفاقه، وتكاثرت اتجاهاته، وتمازجت طوائفه وشعوبه، وليس عمره بالقصير.

فقد مرّ تاريخ الانبياء خلال عمره الطويل وتقلبه بين الاديان والمذاهب والملل والنحل عبر التاريخ مرّ وتقلب بين اقلام المنصفين تارة وغيرهم تارة أخرى فسعوا به يميناً وشمالاً وتفرقت وتشعبت الاحداث في مصادر التاريخ بما ادلى به المؤرخون واذواقهم وتوجهاتهم فجاءنا منهم الغث والسمين ووصل هكذا.

فتاريخ الانبياء يجب ان يُقرأ قراءة جديدة ؛ بل وجدية لفصل الغث والسمين منه، واعطاء خدمة صادقة للبشرية محايدة بعيدة عن التضليل وسُوم الاقلام تليق بمقام انبياء الله ورسله الذين اصطفاهم من عباده.

والاستاذ حسين حمزة - علي ما اتصور - حين خاض عباب هذا الخضم المتلاطم، وصبر علي متاعب أمواجه، ومصاعب لُجّاته، ليلتقط من سبحها الطويل ما تسعه من يئنه وفرائده، ليقدم في النهاية صورة واضحة متقنة مسندة - قدر طاقته - عن تاريخ الانبياء والمرسلين الذين كافحوا ونافحوا في تبليغ رسالة الله تعالى وتطبيقها فيبدأ بولادة كل نبي وآبائه الى نهاية تكاليفهم ) عليهم افضل الصلاة والسلام .

فقد استطاع المؤلف ان يجمع مئات الاحداث التي تختص بتاريخ انبياء الله (عليهم افضل الصلاة والسلام ) وينظمها ويصبر كبير من اصحاب الاختصاص والتخصص علي متاعب البحث ومشاق التنقيب، وكغيره من أهل التدقيق والتحصيل، ويقدم لنا تاريخاً ينبيء الله بلون جديد وذوق خاص، فلكل مؤلف ذوق وميزة مميزة عن غيره من المؤلفين في أي مجال كان، ومن المهم أن نكون منصفين في كتابة التاريخ وتاريخ الانبياء علي الخصوص: نعرف عن علم، وندرك بفهم، ونقتنع بدليل، ونوافق ببرهان، وقد سعي المؤلف الى ذلك - قدر امكانه - علي ما اعتقده، فقد درس تاريخ الانبياء في القرآن الكريم والحديث وتفسير الفريقين والكتب السماوية وكتب التاريخ وما الى ذلك مما يختص بموضوعه.

والله ولي التوفيق

ماجدة آل مرتضي

٢/ ربيع الثاني / ١٤٣٣